

Οι 10 προκλήσεις της εξωτερικής πολιτικής για το 2019

04/Jan/2019 08:27

Των **Mark Leonard** και **Jeremy Shapiro**

Είναι ένα νέο έτος και ως εκ τούτου μια νέα ευκαιρία να προβλέψουμε τα μεγάλα γεγονότα και τάσεις που θα ταρακουνήσουν τον κόσμο το 2019. Θέλουμε να το κάνουμε αυτό γρήγορα, ώστε να έχει περάσει χρόνος και να ξεχάσετε αυτά που είπαμε, μέχρι το τέλος του έτους.

Ωστόσο, για να μη νομίζετε ότι έχουμε ξεχάσει εντελώς το 2018 που πέρασε προσφάτως, έχουμε απαντήσει στις απαιτήσεις των αναγνωστών μας και έχουμε βαθμολογήσει τους εαυτούς μας για τις περσινές μας προβλέψεις. Με το συνηθισμένο μας συνδυασμό ταπεινοφροσύνης και αυταπάτης, καταλήξαμε σε μια βαθμολογία 7,5 στα 10.

Είμαστε σαφώς σε ένα καλό σημείο. Επομένως, παρουσιάζουμε εδώ τις προβλέψεις μας για τις κορυφαίες 10 τάσεις (συν μία μπόνους τάση) που θα απασχολήσουν τους Ευρωπαίους φορείς εξωτερικής πολιτικής το 2019. Ελάτε ξανά το επόμενο έτος να μας δείτε να προσπαθούμε να πείσουμε τους εαυτούς μας ότι βγήκαμε σωστοί.

1. Ο Trump αναλαμβάνει τον έλεγχο της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής

Με τον James Mattis να παραιτείται από το Αμερικανικό υπουργείο Άμυνας, τον John Kelly να αφήνει τη θέση του ως επικεφαλής προσωπάρχης του Λευκού Οίκου, και τους HR McMaster, Gary Cohn, Rex Tillerson να έχουν εδώ και καιρό φύγει από τις αντίστοιχες θέσεις τους, όλοι οι ενήλικες έχουν τώρα φύγει από το δωμάτιο. Φέτος θα δούμε τον πρόεδρο Donald Trump να μεταφέρει τελικά τον έλεγχο της εξωτερικής του πολιτικής στο μόνο άνθρωπο που έχει δείξει σταθερή πίστη και στον οποίο έχει απόλυτη εμπιστοσύνη: στον εαυτό του. Να περιμένετε ασυνέπεια, χάος και πιθανώς κατακλυσμό. Αισθανόμαστε σίγουροι με αυτή μας την πρόβλεψη -αν και λιγότερο σίγουροι ότι θα επιβιώσουμε για να πάρουμε τα εύσημα για αυτή.

2. Η Δημοκρατική Βουλή αμφισβητεί τον Trump

Η νέα Δημοκρατική Βουλή των Αντιπροσώπων εξελέγη για να αντιμετωπίσει τον Trump. Αν και η ηγεσία των Δημοκρατικών κατανοεί ότι η μομφή δεν θα βοηθήσει τους Δημοκρατικούς να ανακαταλάβουν τον Λευκό Οίκο, η νέα τάξη του Κογκρέσου θα επιμένει στο να ξεκινήσουν οι διαδικασίες αμφισβήτησής του το 2019. Ωστόσο, ο πρόεδρος Trump δεν θα απομακρυνθεί. Στην

πραγματικότητα, οι διαδικασίες αυτές δεν θα επηρεάσουν σημαντικά τα ποσοστά δημοτικότητάς του ή τις προοπτικές του για επανεκλογή το 2020.

3. Η διαδικασία αποπυρηνικοποίησης της Βόρειας Κορέας καταρρέει

Έχει ήδη γίνει σαφές ότι οι ΗΠΑ και η Βόρεια Κορέα έχουν πολύ διαφορετικές ιδέες για το τι σημαίνει "αποπυρηνικοποίηση", όταν συμφωνούσαν σε αυτή στη Σύνοδο του Ιουνίου 2018 στην Σιγκαπούρη. Το 2019 αυτές οι διαφορές θα βγουν στην επιφάνεια για άλλη μία φορά και θα επιστρέψουν τους πρώην αντιπάλους, στις ημέρες πριν από τη Σύνοδο της Σιγκαπούρης, με αμοιβαίες απειλές και φήμες για πόλεμο.

4. Η Κίνα ζητά να ενταχθεί στην CP-TPP

Το 2019 η Κίνα θα επιδιώξει να ενταχθεί στην Ολοκληρωμένη και Προοδευτική Συμφωνία για την Δια-Ειρηνική Εταιρική Σχέση (CPTPP), η οποία αντικατέστησε την αρχική TPP την οποία οι ΗΠΑ απέσυραν αμέσως μετά την εκλογή του Trump στη θέση του προέδρου. Με τον τρόπο αυτό, η Κίνα θα επιδιώξει να αποδείξει ότι υποστηρίζει περισσότερο την παγκόσμια τάξη από ό,τι οι ΗΠΑ και να διαμορφώσει παράλληλα την CPTPP σύμφωνα με τα δικά της συμφέροντα.

5. Η ουκρανική κρίση ξεσπάει

Το 2019 περιμένουμε να δούμε περισσότερες εκρήξεις της σύγκρουσης μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας, τόσο στην στεριά όσο και στη θάλασσα. Ο Ουκρανός πρόεδρος Petro Poroshenko θα χρησιμοποιήσει τα περιστατικά για να κερδίσει πλεονέκτημα στις επικείμενες ουκρανικές εκλογές. Ο Ρώσος ομόλογός του, Vladimir Putin, θα τα αξιοποιήσει για να αυξήσει την δημοτικότητά του στη Ρωσία. Ωστόσο αυτές οι αναζωπυρώσεις δεν θα οδηγήσουν σε έναν ολομέτωπο πόλεμο μεταξύ των χωρών τους.

6. Μια παγκόσμια ύφεση προκαλεί οικονομική κρίση στην Τουρκία

Η παγκόσμια οικονομία δεν θα εισέλθει σε γενικευμένη κρίση το 2019. Αλλά μια σημαντική επιβράδυνση της παγκόσμιας ανάπτυξης θα προκαλέσει κρίσεις σε χώρες που ήδη αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα. Πρώτη μεταξύ αυτών βρίσκεται η Τουρκία, η οποία θα βιώσει μια οικονομική κρίση και θα αναγκαστεί -παρά τις δεσμεύσεις του προέδρου Erdogan για το αντίθετο- να εξετάσει το ενδεχόμενο ενός προγράμματος από το ΔΝΤ.

7. Η Σαουδική Αραβία συμφιλιώνεται με τις ΗΠΑ και την Ευρώπη

Το 2019 η Σαουδική Αραβία θα επιδιώξει να φτιάξει τη σχέση της τόσο με την Ευρώπη όσο και με τις ΗΠΑ μέσω συμβολικών ενεργειών μεταμέλειας για την δολοφονία του δημοσιογράφου Jamal Khashoggi, τον πόλεμο στην Υεμένη και την καταπίεση των ντόπιων ακτιβιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτές οι προσπάθειες συμφιλίωσης θα σταματήσουν πριν από την αντικατάσταση του Mohammed bin Salman ως πρίγκιπα επί του θρόνου, αλλά η Ευρώπη και οι ΗΠΑ θα δεχθούν με ευγνωμοσύνη τη συγγνώμη.

8. Ο ΠΟΕ καταρρέει de facto

ΟΙΗΠΑ συνεχίζουν να εμποδίζουν τον διορισμό δικαστών στο δικαστήριο προσφυγών του μηχανισμού επίλυσης διαφορών του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Στις αρχές του 2019, το δικαστήριο θα φθάσει σε ένα σημείο όπου δεν θα έχει πλέον αρκετούς δικαστές για να λειτουργήσει. Αφού θα έχει εκλείψει η δυνατότητα να εκδίδονται αποφάσεις για τις προσφυγές, ο μηχανισμός επίλυσης διαφορών -και κατ' επέκταση, ο ευρύτερος ΠΟΕ- θα πάψει να λειτουργεί. Χωρίς έναν έλεγχο της προστατευτικής συμπεριφοράς, διάφορα κράτη, ιδίως οι ΗΠΑ, θα αρχίσουν να διαβρώνουν τόσο το πνεύμα όσο και το γράμμα των κανόνων του ΠΟΕ.

9. Οι λαϊκιστές ξεκινούν ένα διπλό κίνημα

Το 2019 οι λαϊκιστές θα ανακαλύψουν ότι δεν είναι άτρωτοι από τις δυσარέσκειες που γεννά η εξουσία. Οι ψηφοφόροι θα κουραστούν από την λαϊκιστική εξουσία στην Πολωνία, όπου το κυβερνών κόμμα θα υποστεί μεγάλες απώλειες στις τοπικές εκλογές, και στην Ουγγαρία, όπου οι διαμαρτυρίες εναντίον της κυβέρνησης θα συνεχίσουν να διογκώνονται. Αλλά οι λαϊκιστές θα σημειώσουν εκλογικά κέρδη σε μέρη όπου μέχρι τώρα δεν έχουν κερδίσει την εξουσία: θα δούμε το National Rally στη Γαλλία της Marine Le Pen και το Alternative für Deutschland να κερδίζουν ποσοστά-ρεκόρ στις ευρωεκλογές του Μαΐου. Ως αποτέλεσμα, τα κόμματα που τάσσονται κατά της ολοκλήρωσης θα ελέγχουν περίπου το ένα τρίτο των εδρών σε ένα αυτοαμφισβητούμενο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και θα επιδιώξουν να διαμορφώσουν τη νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

10. Η Ευρώπη εξετάζει τον ψηφιακό φόρο

Διάφορες ευρωπαϊκές χώρες θα ακολουθήσουν το παράδειγμα της Γαλλίας και θα επιβάλλουν έναν ψηφιακό φόρο που στόχο έχει κυρίως τις αμερικανικές και κινεζικές επιχειρήσεις. Αυτή η φορολογική επανάσταση των κρατών-μελών, θα αναγκάσει τη Γερμανία και την Κομισιόν να επανεξετάσουν την ιδέα ενός ψηφιακού φόρου σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, επιδεινώνοντας τις διατλαντικές εμπορικές εντάσεις.

Μπόνους: Το Brexit ούτε θα πετύχει ούτε θα αποτύχει

Τον προβλέπει κανείς το αποτέλεσμα του Brexit είναι σαν να προβλέπει τον καιρό στο Ηνωμένο Βασίλειο: αυτό που θα συμβεί είναι σχεδόν αδύνατο να προβλεφθεί αλλά σχεδόν σίγουρο ότι θα είναι άσχημο. Αλλά, όπως και οι μετεωρολόγοι, έχουμε μια δουλειά να κάνουμε. Είναι εξαιρετικά απίθανο να υπάρξουν νέες εκλογές ή ένα Brexit χωρίς συμφωνία. Και ενώ "η απόφαση του λαού" να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση έχει μεταμορφωθεί από φαντασία σε μια μακρινή πιθανότητα, είναι ακόμη πιο πιθανό η Βουλή των Κοινοτήτων να περάσει μια τροποποιημένη εκδοχή της συμφωνίας της πρωθυπουργού Theresa May με την δεύτερη ή την τρίτη ψηφοφορία. Ωστόσο, ακ' όμη και εάν το Ηνωμένο Βασίλειο αποχωρήσει επισήμως από την ΕΕ το Μάρτιο, οι διαπραγματεύσεις για το τελικό καθεστώς των σχέσεων μεταξύ των δύο πλευρών θα συνεχιστούν για πολλά χρόνια ακόμη, και η βρετανική εγχώρια πολιτική θα παραμείνει διχασμένη για το θέμα. Οι ψηφοφόροι θα συνεχίσουν να εκφράζουν την ενόχλησή τους ότι οι πολιτικοί μιλούν ακόμη για το Brexit, αλλά δεν προσφέρουν καμία χρήσιμη καθοδήγηση.

Μ π ο ρ ε ί τ ε ν α   δ ε ί τ ε   τ ο   κ ε ί μ ε ν ο   ε δ ώ :
https://www.ecfr.eu/article/commentary_top_ten_foreign_policy_trends_in_2019

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)